

Vijf jaar Extaze

Haags literair tijdschrift gaat tegen tijdgeest in

door Thijs Kramer

De literaire tijdschriften in ons land hebben het moeilijk. Op internet gebeurt nu wat lang op papier gebeurde: een podium geven aan jonge schrijvers en dichters, plaats bieden aan beschouwing, schrijvers uit de literaire periferie de mogelijkheid bieden een publiek te bereiken, ruimte bieden aan essayistiek. Menig Nederlands schrijver heeft zijn eerste werk via literaire tijdschriften de wereld in gestuurd en werd via die route door een uitgever opgemerkt. Het is niet zo heel lang geleden dat Nederland een heel landschap aan literaire tijdschriften had. *Tirade, Raster, De Revisor*, en nog veel meer. Elk met een eigen identiteit en eigen literatuuropvattingen. Iedere zichzelf respecterende uitgeverij gaf naast boeken óók een eigen literair tijdschrift uit. Daar werd steevast zwaar financieel verlies op geleden. Maar het diende als kweekvijver voor nieuwe schrijvers. Het is allemaal zeker nog niet verdwenen, maar de tendens is vergelijkbaar met die in de krantenwereld. Teruglopende oplagen en lezers die steeds meer op internet vinden wat ze voorheen op papier zochten. Een dapper plan dus van een stel Haagse literatuurfanaten om in 2010 een nieuw literair tijdschrift te beginnen. Erg moedig van uitgeverij In de Knipscheer om dat uit te geven. En het resultaat mag er zijn. Viermaal per jaar een mooi verzorgd tijdschrift van een kleine honderd bladzijden. Vanaf het eerste nummer heeft vormgeefster Els Kort een onderscheidende vorm te pakken. Samen met Cor Gout vormt ze de redactie. Daaromheen zwemt een groepje mensen dat regelmatig bijdragen levert.

'Ambtenaar'

Extaze plaatst veel stukken van Haagse schrijvers, maar is allerm minst een puur Haagse bedoening. Neem het dertiende en jongste nummer dat als thema heeft 'echt en onecht'. Er staat een bewerking in van een interview van Cor Gout met filosoof Maarten Doorman. Het is een mooi onderzoekend stuk waarin Doorman de authenticiteit onderzoekt in politiek, media, onderwijs, kunsten. Van Boudewijn van Houten is een essay geplaatst over schrijven en schrijvers waar veel op aan te merken is. Hij schrijft: 'En onsterfelijkheid? Streeft de schrijver daarnaar? Ik denk dat de huidige subsidieschrijvers meer

aan geld denken. Net als de overige ambtenaren zijn ze wel happig op een pensioen, zoals bijvoorbeeld Jeroen Brouwers ons schaamteloos getoond heeft'. Jeroen Brouwers uitmaken voor ambtenaar, toe maar! Van Houten haalt hier een romantisch cliché van stal. Namelijk dat kunstenaars die zich bezighouden met hun materiële omstandigheden (of die van hun gezin), geen goede kunstenaars zijn. Het is een van de zeldzame clichés die geen kern van waarheid bevatten. Best bijzonder dus. Veel korte verhalen in dit nummer. Van onder anderen Monika Sauwer, Wim Noordhoek, Lisette Erdsieck, Hein van de Hoeven. Huub Koch schrijft een essay in de vorm van een kort verhaal (of andersom): 'Vanaf mijn vroegste jeugd hebben twee dingen me gefascineerd: kunst en de dood. Dat laatste zowel in de vorm van vergankelijkheid als in de wijze waarop mensen sterven. In wezen is het leven één grote voorbereiding op een waardig heengaan. Een ritueel dat, ongeacht de details, in het beste geval getuigt van een zekere onverschrokkenheid jegens de grote gelijkmaker'. Van een neiging tot lichtvoetigheid kun je de makers van *Extaze* niet betichten. Toch is het een mooi en veelzijdig literair tijdschrift. Elk nieuw nummer wordt tegenwoordig feestelijk gepresenteerd in het gebouw van Sociëteit De Vereeniging in de Kazernestraat. Er is ook een website waar onder andere recensies worden geplaatst waarvoor in het tijdschrift geen plaats is.

Bron: *Den Haag Centraal*, 24 april 2015